

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ԵՎ

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Միտելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- 1) դափն-արդ, ազ-ազ, ոսկ-որել, գեր-արել
- 2) խա-շիկ, հա-շտակել, ս-րթնել, քարակո-
- 3) սաղավար-, խր-վիլակ, զար-ուղի, ակնթար-
- 4) փա-չել, թ-պոտ, կթ-ա, դժո-ք

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) չո-որդ, ու-ակի, եր-ենցադ, հո-ել
- 2) բնօ-ան, հակըն-եմ, մ-կաշունչ, հո-երգություն
- 3) տա-ական, ըն-արմանալ, ի-երորդ, անդո-ավետ
- 4) ք-ախույզ, վշտա-ուկ, գործու-ում, բե-խություն

3

Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՏԻԳՐԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ, ՄԵԾ ՄԱՍԻՍ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ, ՍՈՂՈՍՈՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ
- 2) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, ՆՈՐ ՆՈՐՔ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ, ԱՂԲՅՈՒԲ ՄԵՐՈՔ
- 3) ԵԶՆԻԿ ԿՈՂԲԱՅԻ, ԲԵԼԳԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԼԵՈՆԱՐԴՈ ԴԱՎԻՆՉԻ, ՎԵՐԻՆ ՊՏՂՆԻ
- 4) ՀՈՔ ԵՐԱՆԵԼԻ, ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԳԵՀ, ԱՐՏԱՇԵՍ Ա ԲԱՐԵՊԱՇՏ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

4

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) կղզյակ, քրտնաթոր, տրտմաշուք, բուսական
- 2) հոգեցունց, մանրուք, պարտիզայան, ուխտադրուժ
- 3) ընչաքաղց, ձվածկ, հոգատար, աստղանիշ
- 4) բարենպաստ, ակնոցավոր, ընպանակ, գործնական

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառաձևերի) վերջին վանկն է շեշտվում:

- 1) ծանրածող, վերերկրային, ուստր
- 2) կարծրանալ, ի նշան, որևէ
- 3) ծաղկափթիթ, երկրորդ, հենց որ
- 4) տեխնիկայի, որպես, ամենամեծ

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *n*-ն արտասանվում *o*:

- 1) ձկնորս, կարճատո, ցածրորակ
- 2) չափորոշիչ, կրծոսկր, անողոք
- 3) վճռորոշ, ենթաորովայնային, արագոտն
- 4) եղբորորդի, չորքոտանի, ցածրատրմ

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) արգելել, խոչընդոտել, կաշկանդել, խթանել
- 2) զիջել, ընկրկել, նահանջել, տեղի տալ
- 3) հնամենի, դարավոր, դարակազմիկ, վաղնջական
- 4) աժդահա, վիթխարի, հսկա, անհողդողդ

8

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Բոլոր չվճարված հարկերը տասնօրյա ժամկետում բռնագրավելու որոշում ընդունվեց:
- 2) Նրա մեղանշումները նոր դժբախտություններ բերեցին արքայական տոհմին:
- 3) Կատակերգության երկրորդ տեսիլը ամենահաջողվածն էր և գերեց բոլորին:
- 4) Անձրևից հետո անցորդները գայթում էին և դժվարությամբ էին առաջ շարժվում:

9

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *սուրը պատյան դնել* - կռիվը դադարեցնել, *խարխախ գցել* - սկսված գործը ձախողել
- 2) *ձեռքերը ծալած նստել* - անգործ լինել, *եղանակ ստեղծել* - որևէ գործում որոշիչ դեր ունենալ
- 3) *պատին դեմ անել* - անելանելի վիճակի մեջ դնել, *ջուր ծեծել* - ավելորդ, անօգուտ խոսել
- 4) *հալած յուղի տեղ դնել* - առանց կասկածելու ընդունել, *շատ ջուր վերցնել* - վեճերի առիթ տալ

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) ասպնջական-անհյուրընկալ, հորդածուփ-անջրդի
- 2) խորունկ-ծանձաղ, վեհանձն-նվաստ
- 3) աստանդական-նստակյաց, տարակարծիք-անտարակույս
- 4) վաղեմի-նոր, ճապաղ-մերժելի

11

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը ածանցավոր:

- 1) ապուխտ, համահունչ, ենթակա, դիմում
- 2) դպրոց, կարգին, բամբակ, դժպատեհ
- 3) տմարդի, տարտամ, դանդաղկոտ, պարագիծ
- 4) ապերասան, տրամադիր, մակագիր, առտնին

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) հոգեպարար, գետնանուշ, որդեգիր
- 2) սպառազեն, քաջագուն, աղեկտուր
- 3) գլուղեգլուղ, գետնատարած, անասնաբույժ
- 4) տարեվճար, դառնանուշ, բարեհունչ

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -*եր* վերջավորությամբ:

- 1) գիսաստղ, կողաթև, թռչնաբույժ, կայսր
- 2) բնագիր, անվաղող, պահանջատեր, ուղեցույց
- 3) ցուցափայտ, երկրամաս, անասնակեր, սեպագիր
- 4) սպի, կցակար, գրավատուն, սալաքար

14

Տրված հատվածներում հողի ո՞ր տեսակը գործածված չէ:

- Եվ ո՞ւմ համար, էլ ո՞ւմ համար կարոտակեզ երգե հիմի Սիրսու՝ լցված տարիների սեղմ արճիճով ու կապարով:
- Իրիկնաժամին նստում եմ մենակ Կանաչ առվի մոտ՝ ուռիների տակ:
- Չե՞ս զարմանում, Տե՛ր իմ, որ ես դիմում եմ քեզ, Ես՝ բանաստեղծս անահ և մարտնչողս արի...

- 1) ստացական
- 2) դիմորոշ
- 3) որոշիչ
- 4) ցուցական

15

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ չկա:

- 1) Առանց ընկճելու երկրի թշնամուն՝ Նրա սուրը երբեք չի մտել պատյան:
- 2) Ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակցությունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:
- 3) Նա սկսեց իր հաղթական արշավանքները, նախքան թշնամին կհարձակվեր:
- 4) Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր աղջկան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են անկախ դերբայներ:

- 1) թրթռացող, վախեցած, հագել
- 2) փախչելիս, սուզվում, հարցնելով
- 3) վարկած, ստուգվող, գայրանալ
- 4) անցնելիս, ծուլացած, կորչել

17

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են կազմությամբ պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) կառչել, ասել, թռչել, զբոսնել
- 2) կանչել, բռնել, լցնել, արտագրել
- 3) կտրատել, երթնել, վերափոխել, տալ
- 4) ուտել, ելնել, սովորել, մթնել

18

Ո՞ր նախադասության մեջ կրավորական սեռի բայ կա:

- 1) Նա գլխաբաց էր, երեսը՝ անվա, աչքերի սպիտակուցները՝ դեղնած, մազերը՝ զգզված, դեմքը՝ մագաղաթի պես գունատ:
- 2) Լևոնը փաթաթվեց մոր պարանոցին և սկսեց բարձր ձայնով հեծկլտալ:
- 3) Զգացի, որ տղան շատ հուզվեց իմ այդ խոսքից, և փորձեցի մեղմել անհաճո իրավիճակը:
- 4) Նա վաղուց էր ինձ խոստովանել, որ սիրահարված է այդ աղջկան:

19

Ո՞ր նախադասության մեջ *ու* հոլովման ենթարկվող գոյական *չկա*:

- 1) Ամուսինն անցյալ տարի էր մեռել՝ ոչ մի ժառանգություն չթողնելով:
- 2) Իրիկնապահին Արթին պապիս նստելու տեղը կամարակապ դարպասի միջև էր:
- 3) Արտի վրա երևում էին հատուկեմտ կաղնիներ՝ ծռված, կռացած, կայծակից խանձված:
- 4) Նրանք չիմացան, թե ինչու էր գայրացել պատերազմի աստվածը:

20

Ո՞ր շարքի *ու* բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) արևելյան, թունավոր, մարդկային, քնքուշ
- 2) կողմնորոշիչ, բանախոս, պերճաշուք, մեղմ
- 3) ուշիմ, գծավոր, պատեհապաշտ, դաժան
- 4) գիտական, ապաշնորհ, առատաձեռն, բարի

21 Ո՞րն է պարզ համառոտ նախադասություն:

- 1) Վերջապես լռեցին:
- 2) Վախից կանգ առավ:
- 3) Կապոցները վերցրինք:
- 4) Բոլորը գլուխ էին պահում:

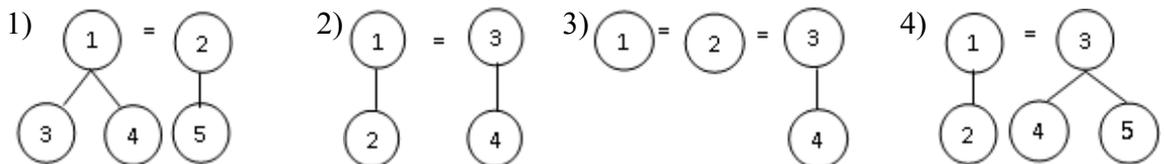
22 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Նա լսում էր անտուն, հալածական քամուն,

- 1) որ հավաքել էր իր անկայան, անհատնում ճանապարհները անցնելիս:
- 2) որը հազար-հազար մեղուշ ձայներով հնչում էր զօրուգիշեր:
- 3) որովհետև նրա հոգին լսում էր նրանց երգերը:
- 4) որ բուրմունքի մորմոքով գեղգեղում էին սերն ու բյուրեղային արցունքները:

23 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա, ով իր ամբողջ կյանքում երազել էր հոգևորական դառնալ ու աստծուն նվիրաբերվել, իրենից անկախ սկանջ դրեց արյան հեռավոր կանչերին և հասկացավ, որ իր իսկական կոչումը սկզբից ևեթ եղել էր Նանեի պաշտամունքին ծառայելը:



24 Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Նա պետք է հսկեր տունը նորոգող բանվորներին ու քաղհան անողների աշխատանքը:
- 2) Գասական արվեստը միշտ ունի իր հետևորդներին:
- 3) Լուսնի խավարումը համընկավ այդ ահեղ ճակատամարտի սկսվելուն:
- 4) Ոստիկանները կատարված հանցանքի մեջ այդ երիտասարդին էին կասկածում:

25

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Երևի քո ուզածը հենց դա է:*
Երևի հենց դա այն է, ինչ դու ուզում ես:
- 2) *Լիլիթը ամեն անգամ այդ պատմությունը հիշելիս չէր կարողանում զսպել հուզմունքը:*
Երբ Լիլիթը ամեն անգամ այդ պատմությունը հիշում էր, չէր կարողանում զսպել հուզմունքը:
- 3) *Այդ մասին պատմում էին բոլորը՝ իրադարձություններին ականատես եղած մարդիկ:*
Այդ մասին պատմում էին բոլոր այն մարդիկ, ովքեր ականատես էին եղել իրադարձություններին:
- 4) *Դարասկզբին այդ մարդու անունն անբաժան էր ազգային կյանքով հետաքրքրվողներից:*
Դարասկզբին այդ մարդու անունն անբաժան էր նրանցից, ովքեր հետաքրքրվում էին ազգային կյանքով:

26

Ո՞ր տարբերակում է ենթակայի արտահայտությունը սխալ նշված:

- 1) Մնացողները կծիկ են դառնում Թրջվելու վախից: (*դերբայ*)
- 2) Տիրությունս անուշ է որպես Հեռավոր, հեռավոր կարկաչյուն: (*ածական*)
- 3) Ի՞նչ է մնում գնացողին, Ի՞նչ է մնում ինձ անելու: (*դերանուն*)
- 4) Բացվող օրվա հետ վեր թռան հանկարծ Լույսի խտուտից զարթնած սարերը: (*գոյական*)

27

Ո՞ր տարբերակում ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ չէ:

- 1) Հեքիաթդ **անվերջ** օրորում, Իլիկդ խոսում է **անուշ**:
- 2) Ճեղքելով կապույտ անապատն **անհուն**՝ Ոսկե քարավաններն անցնում են **կրկին**:
- 3) Ես մի ճամփորդ եմ՝ մթնում **մոլորված**, Ու հոգնած սիրտս դարձել է **խոնարհ**:
- 4) **Ջուրտ** ցեղեկներից հավիտյան դժգոհ՝ Սիրտս **կարոտ** է քո գգվանքներին:

28

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ չափառի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Թեև քաղաքը մոտ էր ճանապարհը մեզ ծանոթ այնուամենայնիվ ուրիշ աշխարհ թվաց ձորի այդ անկյունը:
- 2) Աշնան պայծառ առավոտ էր Արարատյան դաշտի հրաշագեղ մի առավոտ:
- 3) Քամին Արագածի արևի ոսկեգծումից զարթնող բնության թովչական գրկում աստղերի արցունքից գոյացած վճիտ լճակի հովը կրերի:
- 4) Գիտաժողովում բացման խոսքով հանդես եկավ ակադեմիկոս Վիկտոր Համբարձումյանը ողջունելով միջազգային գիտաժողովի մասնակիցներին և հյուրերին նա նշեց անկայուն երևույթների հետազոտության կարևորությունը:

29

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Չարթնում եմ. ամեն ինչ չքանում է, միայն դեռևս կարծես շարունակում եմ լսել նրանց մրմունջը:
2. Նրանցից ոչ մեկը չի փախչում. բռնում եմ, շոյում, սիրում, հանկարծ զգում եմ, որ երազ է, բայց շարունակվում է երազը. աղավմիները գլխիս վրա են, ուսերիս:
3. Ես երազումս տեսնում էի Ակոբի աղավմիները. իջել են նրանք գլխիս, ուսերիս, թևերիս:
4. Դրսում վառ լույս է արդեն, բայց դեռ երկար շարունակվում է աղավմիների երազի անիմանալի խայտանքը:

- 1) 3, 4, 2, 1
- 2) 3, 2, 1, 4
- 3) 4, 3, 2, 1
- 4) 4, 1, 3, 2

30

Գործառական ո՞ր ոճով է շարադրված հետևյալ հատվածը:

Մեր հրետանին կանգնել էր Մեծամոր բլրի տակ, և նրան չէին օգնում ո՛չ հին մագաղաթները, ո՛չ հիքստսները, ո՛չ էլ Երկիրը գնդած գիտնականները, և կռվողներն աղերսում էին գեթ Արարատյան հանրապետություն, հովտի գոնե կեսը: Ամբողջ օրը մեր հրետանին քանդուքարափ էր անում մեր Մարդարասատը, ասպա տղերքը լծվեցին և առանց ձայնի արտասվելով՝ թնդանոթները թիզ առ թիզ քաշեցին Արագածն ի վեր՝ Ապարան: Հետո թշնամին գովել էր, թե այդ հայերը կարծես թե տղամարդ են. կռվում են:

- 1) գիտական
- 2) վարչական
- 3) հրապարակախոսական
- 4) գեղարվեստական

31

Նշվածներից որի՞ն Ե. Չարենցը «Հարդագողի ճամփորդները» բալլադում չի անդրադառնում:

- 1) երազի և իրականության հակադրությանը
- 2) իր՝ բանաստեղծի հանդեպ մարդկանց հեզմանքին
- 3) լավ, բարի գործի անմահության գաղափարին
- 4) գեղեցիկի, կատարյալի փնտրտուքին

Ա. Բակունցի ո՞ր պատմվածքից բերված հատված չկա:

- *«Նրանք մանկության ընկերներ էին, և նրանց սերը ծնվել էր նույնքան աննկատ, ինչպես մի գիշերում բացվում է մուգ մանիշակը»:*
- *«Մեկ էլ դեմքը մոտենում էր, կանգնում էր աչքիս առաջ, և ես ճզնում էի՝ իմանալու՝ ժպտա՞ց աղջիկը, երբ ետ նայեցի, թե՞ միայն ինձ թվաց»:*
- *«Ծով կար նրա մտքում, և այդ ծովը ասի էր շարտում մերթ սև թավիչե գլխարկով գլուխ՝ մազերը կարճ կտրած, մերթ երկարազգեստ մի կնոջ՝ թիկունքին երկար ծամեր, մերթ քարե քանդակներ»:*

- 1) «Մթնաձոր»
- 2) «Ալպիական մանուշակ»
- 3) «Միրհավ»
- 4) «Խոնարհ աղջիկը»

Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի որ ստեղծագործությունից է:

- | | |
|-----------------------|--|
| 1. «Անուշ» | ա. Ու պոետներ, որ չեն պղծել իրենց շուրթերն անեծքով, |
| 2. «Թմկաբերդի առումը» | Պիտի գովեն քո նոր կյանքը նոր երգերով, նոր խոսքով... |
| 3. «Փարվանա» | բ. Հույսը հատավ... Ու լաց եղավ,
Էնքա՛ն արավ լաց ու կոծ, |
| 4. «Հայրենիքիս հետ» | Որ լիճ կտրեց արտասուքը,
Ծածկեց քաղաքն ու ամրոց:
գ. Ու մարդասպանը դուրս եկավ ձորից՝
Դեմքը այլայլված, քայլվածքը մոլոր.
Սարսափ է կաթում արնոտ աչքերից,
Եվ կերպարանքը փոխված է բոլոր:
դ. Աշխարհքում հաստատ չկա ոչ մի բան,
Ու մի՛ հավատալ երբեք ոչ մեկին.
Ո՛չ բախտի, փառքի, ո՛չ մեծ հաղթության,
Ո՛չ սիրած կնկա տված բաժակին... |

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 2) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Վտարանդի, երկրում աղոտ,
 Լուսե՛ղ, քեզ եմ երագում,
 Եվ հնչում է որպես աղոթք
 Արքայական քո լեզուն:*

- 1) «Որպես Լաերտի որդին»
- 2) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես լեռն է մեր պայծառ»

«Սասնա ծռեր» էպոսի վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Հեռանալով Բաղդադից՝ իրենց ճանապարհին Սանասարն ու Բաղդասարը տեսնում են մի բարակ, բայց զորեղ առու, որի ակունքի մոտ իրենց համար ամրոց են կառուցում:
- 2) Մեծ Մհերը եղբայրներից միակն է, որ ժառանգում է հոր դյուցազնական ուժը և չափահաս դառնալուց հետո տիրություն անում իր երկրին ու ժողովրդին:
- 3) Քանի որ Փոքր Մհերը չի կարողանում սպանել Չմշկիկ Սուլթանին և հոր վրեժը լուծել, այդ պատճառով փակվում է Ագռավաքարում:
- 4) Սանուկ Դավթին ուղարկում են Իսմիլ Խաթունի մոտ, բայց նա կարճ ժամանակ անց չի ընդունում վերջինիս կաթը և սնվում է Սասունից ուղարկված մեղր ու կարագով:

Ո՞ր հատկանիշը բնորոշ չէ էպիկական (պատմողական) պոեմին:

- 1) հերոսների արարքների ու բախումների պատկերումը
- 2) չափածո ստեղծագործություն լինելը
- 3) հեղինակի նվազ միջամտությունը
- 4) հերոսի կամ հեղինակի ներքին մենախոսությանը մեծ տեղ տալը

Ո՞րն է Պ. Դուրյանի գլխավոր մտահոգությունը «Իմ ցավը» բանաստեղծության մեջ:

- 1) երիտասարդ տարիքում մեռնելը
- 2) առանց սիրո վայելքի կյանքից հեռանալը
- 3) ճակատագրի պարտադրած մշտական ցավն ու տառապանքը
- 4) թշվառության մեջ գտնվող հայրենիքին առանց օգնած լինելու մեռնելը

38

Ի՞նչ երկու չարիքների մասին է խոսվում Րաֆֆու «Սամվել» պատմավեպի «Երկու չարյաց փոքրագույնը» գլխում:

- 1) դավանափոխության և պետականության կորստի
- 2) Վահան Մամիկոնյանի և Մերուժան Արծրունու
- 3) Հայր մարդպետի և Մերուժան Արծրունու
- 4) Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի վարած քաղաքականության

39

Տրված բառերից քանիստ՞ւմ ուղղագրական սխալ կա.

հայթիայթել, երկորյակ, ամպագորգոռ, դաստիարակ, ամբարտավան, կորնթարթ, ժպիրի, ոստրե, դիցուկ, դշխուհի, բամբեր, խարխաբել:

40

Տրված բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հոմանիշներից.

կշտամբել-պախարակել, անվրեպ-անշեղ, դրոշմել-տպել, խեղաթյուրել-գանահարել, խրթին-մանվածապատ, անձկալի-տենչալի, շիվ-ոստյուն, հտպիտ-շաղակրատ:

41

Տրված շարքում քանի՞ տեսակ դերանուն կա.

դու, այս, այդքան, մեկմեկու, այնպես, միևնույն, ամենքը, համայն, ձեզ, բոլոր:

42

Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:

Ու հենց կուսակալը կորցրեց կապն այն ամենի հետ, ինչ շրջապատում էր նրան իրականում, հանկարծ լույսի ցուրը կուրացրեց աչքերը: Նա ձեռքով ծածկեց դեմքը՝ պաշտպանվելով իրեն սպառնացող անհայտ վտանգից:

43

Նախադասություններից քանիստ՞ւմ ստորակետ պիտի դրվի:

- Մի քանի վայրկյան հետո բացվեցին բերդի երկու աշտարակների միջև գտնվող երկաթյա դռները խուլ ճռնչալով:
- Դղյակի եկեղեցու ժամհարը զարկեց կոչնակը մարդկանց հրավիրելով աղոթքի և աճապարանքով իջավ գավիթ:
- Հաշվի առնելով Չարենցի մեծ հեղինակությունը բոլորս տեղի տվեցինք նրա տեսակետը անհնար էր վիճարկել:
- Երկրագնդի վրա ապրող մեծաթիվ թե փոքրաթիվ բոլոր ժողովուրդների թիվը հասնում է մոտ երկու հազարի:
- Երկաթակուռ դարպասից ներս մտնող տղամարդկանցից առաջինը պարթևահասակ էր սև բեղ-մորուքով:
- Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը մի առանձնակի դյուրական տպավորություն գործեց:

44

Պնդումներից քանի՞սն են սխալ Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ:

- Աղունը համաձայնում է ամուսնանալ Սիմոնի հետ այն քանից հետո, երբ իմանում է, որ իր հորաքույր Մանիշակի գյուղն է գնալու:
- Ունևոր Իշխան հոր տնից Աղունը հարս էր եկել գրեթե առանց օժիտի:
- Սիմոնի ծնողները և հարազատները սկզբում մեծ խանդավառությամբ էին ընդունել Աղունին:
- Աղունը ցավով է նշում, որ իր որդի Արմենակը ժառանգել է ոչ թե իր հայր Իշխանի, այլ սկեսրայր Աբելի խառնվածքը:
- Աղունը անսովոր էր մեծ ընտանիքում ապրելուն, քանի որ հայրական տանը ինքն ընտանիքի միակ զավակն էր:
- Իշխանը օգնում է, որ իր դուստրն ու Սիմոնը նոր տուն կառուցեն ու առանձին ապրեն:

45

Նշել այն բառերի համարները, որոնց բոլոր վանկերը փակ են.

1. հնչեցնել, 2. կարկաչել, 3. հիշեցնել, 4. բնաշխարհ, 5. բորբոքվել, 6. հյուրընկալ,
7. ընթերցել, 8. ինքնավար, 9. ընկղմել:

46

Նշել բարդ բառերի համարները.

1. ամրոցամերձ, 2. դասացուցակ, 3. կրափոշի, 4. նրբաքիմք, 5. առատածեռն,
6. յուրօրինակ, 7. գովազդատու, 8. առևտուր, 9. տեղատարափ:

47

Տրվածներից որո՞նք են բաղադրյալ ժամանակաձևեր.

1. մոտ եկավ, 2. պիտի վերադառնամ, 3. հետ եմ դառնում, 4. չի հավատա, 5. չպետք է ներես, 6. երես մի՛ տուր, 7. տարավ-բերեց, 8. գլխի կընկնի, 9. հարց եմ տալիս:

48

Նշել նախադասության այն անդամների համարները, որոնց շարահյուսական պաշտոնը ճիշտ է նշված:

Միջօրեին տաքանում է հողը, այգեստանները շոգից անշարժանում են. գոյանում է կարծես հանճարեղ նկարչի կախարդական վրձնահարվածի մի չնաշխարհիկ բնանկար, և օդը հագնում է հողի ու արևի արբեցնող բուրմունքով:

1. **միջօրեին** - ժամանակի պարագա
2. **տաքանում է** - պարզ ստորոգյալ
3. **շոգից** - պատճառի պարագա
4. **բնանկար** - ուղիղ խնդիր
5. **արբեցնող** - որոշիչ
6. **բուրմունքով** - ներգործող անուղղակի խնդիր

Նշել Ա. Իսահակյանի ստեղծագործությունների համարները.

1. «Ռավեննայում», 2. «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները», 3. «Օտար, ամայի ճամփեքի վրա», 4. «Հայրենի հողը», 5. «Հեռացումի խոսքեր», 6. «Հավերժական սերը», 7. «Մի մրահոն աղջիկ տեսա», 8. «Գանթեական առասպել», 9. «Վարք մեծաց»:

Ո՞ր հատվածներն են արևմտահայերենով:

1. Արտս խոզանով մընաց,
-Կ'երթա՛լուսնակը-
Գեզերով լեռ եմ շինած,
Մի՛րտս է կըրակը:
2. Կ'ուզեմ որ մեռնին տիվ ու ժամանակ՝
Ու դաբիրներուդ իյնամ ծնրադիր:
3. Եվ ահա բարեբեր ամառն իր պտուղները զամբյուղ առ զամբյուղ
Մեր պարտեզին ծառերեն դեպի հողը և դեպի գիս կընծայեր...
4. Ո՛հ, իմ սիրտը կտրատվում է՝
Տեսանելով այսպես սեր
Գեպի թշվառ մի հայրենիք,
Որ ոտնակոխ եղած էր:
5. Այս է զարմանք հիանալի,
Որ կու լինի վերայ երկրի...

Բ մակարդակ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) երկրե(երկիր), (քաջ)առողջություն, (նոր)խարբերոցի
- 2) (հյուսիս)արևմտյան, օրն(ի)բուն, (առ)այն
- 3) (հինգ)հարկանի, փոխ(ծովակալ), ի(մի)բերել
- 4) (մեծ)մասամբ, (քարե)դարյան, ի(սպառ)

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատներն են միավանկ:

- 1) սրբազան, տարկետում, հայրենադարձ
- 2) նենգադավ, հպանցիկ, գարեջուր
- 3) վարդաբույր, գրադարան, ծաղկափթիթ
- 4) թիավարել, ուսանող, բարձրաշխարհիկ

53

Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **տավիղ** - լարավոր երաժշտական գործիք, **անսալ** – հնագանդվել մեկի խոսքին
- 2) **մարմաջ** - բուռն ձգտում, **երախտիք** - ուրիշի համար արված բարի գործ
- 3) **պատրվակ** - մտացածին պատճառ, **խոյակ** - քանդակագարդ սյունագլուխ
- 4) **ընկեցիկ** - ծնողներից լքված երեխա, **դիպակ** - որևէ ստեղծագործության հատված

54

Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* արմատին (արմատներից մեկին) *չի* կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) **-ային** - գիտխորհուրդ, նրբաջիղ, դիրքավորում
- 2) **-ու** - բնակվարձ, առաստաղ, այցելություն
- 3) **-մունք** - համտեսել, ավարատենչ, ճարտասան
- 4) **-անի** - ազգանուն, վարչապետ, գեղջուկ

55

Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Կժերն ուսած՝ թովռալով Ջուրն են իջնում աղջիկներ ...
- 2) Էն ո՞ւմ յարն է նստած լալիս Հոնգուր-հոնգուր էն սարում ...
- 3) Ու դարվիչն էնտեղ անիծում է ինձ, Թե՛ դրա օրը լացով անց կենա ...
- 4) Ա՛յ, պա՛ղ ջրեր, գուլա՛լ ջրեր, Որ գալիս եք սարերից...

56

Ո՞ր տարբերակում անկանոն բայ չկա:

- 1) Աչքս դիպավ աչքի բոցին, Ու գլուխս կախեցի...
- 2) Փողոցներն ահա դադար են առնում, Ննջում են խաղաղ խրճիթ ու պալատ:
- 3) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 4) Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն, Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են համապատասխանում նշված տեսակին:

- 1) օգուտ, նախորդ, մինչդեռ -*նյութական*
- 2) ամենքը, արդեն, գուցե -*նյութական*
- 3) հենց որ, սուկ, իհարկե -*վերաբերմունքային*
- 4) որովհետև, շնորհիվ, հանձին -*քերականական*

58

Ո՞ր տարբերակում անենթակա նախադասություն կա:

- 1) Երբ հերկածիս համար Ինձ հատուցող չկա, Էլ խոպանն ու խութը Ինչպե՞ս հերկեմ:
- 2) Ժողովրդական առածն ասում է. «Պտուղը ծառից են ճանաչում»:
- 3) Նստել այստեղ, անվերջ նստել ու նայել Աշնանամուտին և քրքրել հին հուշերը:
- 4) Սև գիշե՛ր և հուշե՛ր և խոհե՛ր անհամար, Մոռացված երազներ, շուշաններ թառամած:

59

Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Անհրաժեշտ է հաշվի առնել նրանց կարծիքը, ովքեր լավագույնս տիրապետում են այդ գործին:*

Անհրաժեշտ է հաշվի առնել այդ գործին լավագույնս տիրապետողների կարծիքը:

- 2) *Կառամատույցից ես տեսնում էի, թե ինչպես է խարիսխը կամաց-կամաց դուրս գալիս ծովից:*

Կառամատույցից ես տեսնում էի կամաց-կամաց ծովից դուրս եկող խարիսխը:

- 3) *Մեր քաղաքի մարդիկ, որոնք տակավին չեն մոռացել հողագործությունը, մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:*

Մեր քաղաքի՝ հողագործությունը տակավին չմոռացած մարդիկ մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:

- 4) *Թագավորի այցելությունները Ուտիք այնքան հաճախակի դարձան, որ կասկածներ արթնացրին արքունիքի տիկնանց շրջանում:*

Թագավորի այցելությունները Ուտիք արքունիքի տիկնանց շրջանում կասկածներ արթնացնելու չափ հաճախակի դարձան:

60

Ո՞ր տարբերակում է ստորադաս նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Նա շատ էր տխրում, որ հնարավորություն չուներ մշտապես բնակվելու բնության այդ խաղաղ անկյունում: *(պատճառի պարագա)*
- 2) Նահապետ Քուչակի քերթությունը ապացուցում է, որ մեր ժողովուրդն ընդունակ է կենսուրախության ու մեծ թռիչքների: *(ուղիղ խնդիր)*
- 3) Եվ կրկին հիշողության հեռավոր ծալքերում արթնացավ նա, ումից ինքը բաժանվել էր պատանության տարիներին: *(անջատման անուղղակի խնդիր)*
- 4) Նրանք ծանոթացան այն օրը, երբ Աստղիկը կայարան էր գնացել՝ ամուսնունդի մականքով: *(որոշիչ)*

61

Պնդումներից ո՞րն է սխալ:

- 1) Մ. Նալբանդյանի «Մանկության օրեր» բանաստեղծության հերոսը կարծում է, որ կտրիճի ձեռքին ոչ թե քնար, այլ սուր է հարկավոր:
- 2) Շիրվանզադեի «Արտիստը» պատմվածքի հերոս Լևոնը ինքնասպան է լինում գիշերով կողոպտվելու օրը:
- 3) Հ. Պարոնյանը բանաստեղծությունների ժողովածու չի գրել:
- 4) Գ. Չոխրապի «Այրին» նովելի հերոսուհին ամեն իրիկուն գնում էր այն արտը, որտեղից վերջին անգամ Պոլիս էր ճանապարհել ամուսնուն:

62

Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Նստում էին և սպասում
Մինչև պապը գար,
Մինչև բակում ծաղիկ եզան
Չանգը ծլնգար:*

- 1) «Անձրև»
- 2) «Պապը»
- 3) «Օրը մթնեց»
- 4) «Չես ասի ոչ մի բառով»

63

Տրված բառերից քանի՞սն են բարդածանցավոր.

տրտմաշուք, հակոտնյա, չվացուցակ, խելահեղորեն, խմբագրատուն, վերջնախաղ, վայրէջք, աներկբա, սրտմաշուկ:

64

Տարբերակներից քանիստ՞ում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ կա:

Շատ տարիներ են անցել այն օրից. այժմ իմ արածն ինձ որոշ չափով միամտություն է թվում, և ես գրականության մեջ գտել եմ իմ նշանաբանը:

- **շատ** - ածական, դրական ատիճան, **թվում է** - անկատար ներկա, ներգործական սեռ
- **անցել են** - սահմանական եղանակ, չեզոք սեռ, **այժմ** - ժամանակի մակբայ
- **ին** - անձնական դերանուն, սեռական հոլով, **արածն** - հարակատար դերբայ, անկանոն բայ
- **որոշ** - որոշյալ դերանուն, **մեջ** - կապ, հետադրություն
- **տարիներ -ի** հոլովման գոյական, **գտել եմ** - դիմավոր բայ, ածանցավոր

65

Տրված հատվածում քանի՞ դերբայական դարձված կա:

Հետո պարզվեց, որ դրանք, իրոք, վաճառականներ են. հույն սպասավորներին կաշառք տալով՝ գալիս են այնտեղ՝ հայոց թագավորին և նրա մարդկանց ապրանք վաճառելու: Հույն, սիրիացի և եգիպտացի վաճառականները, երբ լսում էին արմենների թագավորի գալը, միջնորդներ էին ուղարկում՝ ապրանքներ առաջարկելու և ասելու նրան, որ կարող են թագավորի պատվին էժան տալ:

66

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում արմատի հնչյունափոխություն կա.

1. տեսչություն, 2. լսարան, 3. կաշուն, 4. մրահոն, 5. տուժել, 6. սփռոց, 7. սառցադաշտ, 8. փախստական, 9. ակնթարթ:

67

Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Հոմերոսի մարդկությանը հիացրած պոեմները հին աշխարհի արձագանքն են՝ հունական շողշողուն առասպելների տեսքով:
2. Դարաշրջանի վաղնջական շունչը, սակայն, տիրել էր նրանց՝ թևաքափ արել. հաջողությունը հետգիտես թեքվում էր նոր ցեղի կողմը:
3. Մեր ուղեվարը՝ շատ գեղեցիկ մի թրքուհի՝ Ստամբուլի համալսարանն ավարտած, ամենայն մանրամասնությամբ պատմում էր համարյա բոլոր որմնանկարների ու խճանկարների մասին:
4. Բացված ձեռագրի մի կեսը թվում է՝ կապույտ ստվերի մեջ է, մյուսը՝ երկաթյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկլտուքների տակ:
5. Նրանից քիչ հեռու՝ կաղնեփայտե սևացած գրակալի առջև՝ կապարե գրիչը ատամների մեջ սեղմած, քսանամյա Աստվածատուրը թերթում էր հայ-լատիներեն բառարանը:

Մտքերից որո՞նք են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ *չեն* բխում նրանից:

Մարդկությունը հին աշխարհի ճարտարապետական կոթողներից յոթին հրաշալիքներ է անվանել: Դրանցից մեկը Ալեքսանդրիայի հիասքանչ փարոսն է՝ ամբողջովին կառուցված սպիտակ մարմարից:

Եգիպտոսում իշխող Պտղոմեոս թագավորը որոշում է լուսավորել Ալեքսանդրիայի նավահանգիստը՝ կառուցել մի ուղեցույց աշտարակ, որպեսզի ականակիր գիշերներին քաղաքին մոտեցող նավերը կարողանան շրջանցել ժայռոտ խութերը: Միևնույն ժամանակ աշտարակը ծառայում էր որպես դիտակետ: Նրանում տեղադրված հայելիները հնարավորություն էին տալիս հայտնաբերելու թշնամիների նավերը:

Հետաքրքիր է «փարոս» անվան ծագումը: Աշտարակը հիմնվեց ավիամերձ մի կանաչազարդ կղզյակի վրա, որն առագաստի տեսք ունենալու պատճառով կոչվում էր Ֆարոս, այսինքն՝ առագաստ: Երբ կղզու վրա կառուցեցին լուսատու աշտարակը, այն նույնպես սկսեցին այդպես անվանել:

Հետագայում «ֆարոս» բառն արդեն ձեռք բերեց այժմյան իմաստը, իսկ հայերենում «ֆ» հնչյունը (այն մեզանում ի հայտ է եկել ավելի ուշ) փոխարինվեց «փ» հնչյունով:

1. Փարոսը ծառայում էր Ալեքսանդրիայի նավահանգիստը թշնամիների հարձակումներից ապահով դարձնելուն:
2. Քանի որ կառուցված աշտարակը առագաստի տեսք ուներ, կոչվեց Ֆարոս, որն էլ հետագայում ձեռք բերեց այժմյան իմաստը:
3. Պտղոմեոսը որոշեց ուղեցույց աշտարակ կառուցել, քանի որ գիշերներով Ալեքսանդրիային մոտեցող նավերի ճանապարհը վտանգավոր էր:
4. Հին աշխարհի յոթերորդ հրաշալիքը Ալեքսանդրիա քաղաքի հանրահայտ փարոսն է:
5. Քանի որ այն ժամանակ հայերենում *ֆ* հնչյուն չկար, փոխառյալ «*ֆարոս*» բառը տառադարձվեց որպես «*փարոս*»:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Որոշիչ ստորադաս նախադասությունը լրացնում է գերադասի՝ գոյականով կամ անձնական դերանունով արտահայտված անդամին:
2. Ուղիղ խնդիր ստորադաս նախադասություն կարող է ունենալ միայն այն գերադաս նախադասությունը, որում ներգործական սեռի բայ կա:
3. Բաղադրիչ ստորադաս նախադասությունները կարող են իրար համադաս լինել:
4. Պարզ նախադասության բոլոր անդամները կարող են արտահայտվել ստորադաս նախադասությամբ:
5. Բարդ նախադասության ստորադաս բաղադրիչի կազմում գտնվող *որ, երբ, ինչպես, ուր* բառերը պարտադիր հարաբերական դերանուններ են:
6. Ստորոգելի ստորադաս նախադասության գերադաս նախադասությունը պարտադիր ունենում է բաղադրյալ ստորոգյալ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Հարակատար, ենթակայական և անորոշ դերբայները հոլովվում են *ի* արտաքին հոլովմամբ:
2. Հայերենում բոլոր բայերը ունեն անորոշ դերբայ:
3. Անորոշ դերբայը օժանդակ բայի ներկա և անցյալ ժամանակների հետ կազմում է սահմանական եղանակի ժամանակաձևերից երկուսը:
4. Որոշ բայերի հարակատար և ենթակայական դերբայները դարձել են գոյականներ:
5. Բոլոր բայերի անորոշ դերբայի սեռականը և ապակատար ձևաբայը ձևով նույնն են:
6. Բոլոր բայերի անկատար ձևաբայը կազմվում է *-ում* վերջավորությամբ: